

Historieglimt 182

Lademoen bydelshus

Som Lademoen kirkes småskrifter nummer 17 kom i 2011 boka «*Bedehus blir bydelshus*» på 84 sider. Året etter ble det 125 år siden Bakkestrandens Bedehus stod ferdig. Det er det samme huset som nå i oppusset stand står til tjeneste for bydelens befolkning som bydelshus. Nødvendig oppussing og vedlikehold har bare i liten grad endret selve bygningen. Huset har sett skiftende tider passere og mange generasjoner lamonitter har gått ut og inn her. Tidene har forandret seg og behovet for husets tjenester har derfor også endret seg. I dag er dette karakteristiske huset fra en svunnen tid med sitt klokketårn og sin lille og store sal blitt et verneverdig hus i øverste klasse. Det ble bygget først og fremst for å tjene de åndelige og sosiale behovene til befolkningen på Lademoen. Lademoen menighet eier fremdeles stedet. I dag er driften overlatt til foreningen Lademoen bydelshus' venner som ble opprettet for dette formålet.

Sammen med naboeiendommen i Østersunds gate 3, Lademoen barnehage, danner bydelshuset i Østersunds gate 1, en enhet som gjennom lang tid har vært et sosialt sentrum for folket i strøket. Begge de store tomtene eies av Lademoen menighet, mens Trondheim Asylselskap eier og står for driften av selve barnehagen, som tidligere het

Lademoen Asyl. Asyl var i Trondhjem betegnelsen på et tilfluktssted for barn. Lademoen barnehage er en av landets eldste barnehager som har vært i kontinuerlig drift på samme sted i samme bygg. Den er i dag helt oppdatert og er en fullverdig moderne barnehage.

Bakkestrandens Bedehus stod ferdig i 1887. Tomten var gitt av eieren av Rosenborg gård som eide grunnen. Forutsetningen var at huset skulle benyttes som bedehus og også gi rom for sosiale virksomheter. Om bruken ble endret skulle tomten falle tilbake til Rosenborg gård. Bruken ble ikke endret og under den andre verdenskrigen ble tomt og hus gitt til Lademoen menighet. Det ble tidlig dannet en egen bedehusforening som stod for drift og vedlikehold. Foreningen greide ved en årlig basar å ta inn nødvendige penger. Foreningene betalte ikke leie, men etter hvert måtte de betale kull eller ved til oppvarming på

møtene. Det var en rik flora av foreninger for ulike formål på Lademoen. En stor del av dem fikk sine møterom i Østersunds gate 1. Diakonissene som drev sykepleie og sosialarbeid blant de fattige, startet sine sy-, strikke- og lappeforeninger der særlig hjemmeværende husmødre fant sin plass og gjorde et viktig arbeid. De tre foreningene ble senere slått sammen til diakonissenes hjelpeforening; en forening som drev i over nitti år! Ynglingeforeningen og Unge Kvinders Kristelige Forening drev barne- og ungdomsarbeid. Ulike lag for misjon, avholdssak, diakoni og mye annet brukte særlig Lillesalen til sine møter. Særlige tiltak til hygge for eldre ble arrangert i årrekker. Bedehuset ble etter hvert kalt Lademoen menighetshus.

I 1970- og 1980-tallet trengte huset sårt til fornyelse og oppussing, men tiden hadde på mange måter løpt fra den opprinnelige bruken av huset. De trofaste sliterne som tok ansvar for huset, fikk store problemer med å finansiere vedlikeholdet samtidig som eieren, Lademoen menighet, hadde mindre behov for huset. Omkring 1990 ble huset stående tomt og vandaler brøt seg inn i huset og drev et omfattende hærverk. Hærverket førte til at en raskt måtte ta en beslutning om husets framtid. Alternativene var enten riving, salg eller en omfattende oppussing. Det sistnevnte ble løsningen, men det var en tung prosess å komme fram til en beslutning. Lademoen menighet nedsatte en komité for å bistå menighetsrådet med å komme fram til den beste løsningen. Komiteen vurderte både oppussing, ombygging og bygging av nytt menighetshus. Menigheten hadde også et annet gammelt forsamlingshus, ungdomsforeningens lokale i Nedre Møllenberg 73. Det ble solgt i 1990. Komiteen vurderte også å anvende bakre del av kirkerommet i Lademoen kirke til menighetssamvær, slik det senere ble.

Komiteens sluttvurdering som menighetsrådet sluttet seg til, åpnet for oppussing av det gamle menighetshuset selv om menigheten ikke hadde bruk for det lenger til sin egen virksomhet. Det veide tungt at kommunen ønsket huset som bydelshus. Løsningen ble at det verneverdige huset skulle stilles og stilles til rådighet for befolkningen som bydelshus. Ved hjelp av statlige og offentlige midler kom fornyelsen i gang. Det var et lykketreff at staten på denne tiden var opptatt av at eldre bystrøk ikke skulle forslummes, forfalle og rives, men heller fornyes til glede for bydelens befolkning. En rekke korttidsprosjekter fikk midler til en ny giv for nedslitte strøk med mange sosiale problemer. Et av de forholdsvis få slike strøk i landet som kom i betraktning, var Lademoen. Frem vokste konturene av et bydelshus for vår bydel. Nå fikk det navnet Lademoen bydelshus.

Siden tidlig på 1990-tallet har svært mange ulike virksomheter funnet sin plass i huset. De er i hovedsak av tre typer, offentlige institusjoner, menigheter og private tiltak. Kommunen og NAV har hatt Lademoen servicesentral, Arbeid

og kompetanse og Ny start. De har preget virksomheten på dagtid, mens ulike menigheter og private tiltak har vært på kveldstid. Svært ulike menigheter har vært i huset; en afrikansk karismatisk menighet, en forsamling av pinsevenner, en lokal frimenighet og en kortere tid Trondheim Vineyard. Mange kvelder, særlig i helgene, har gitt plass for private feiringer av dåp, konfirmasjon og runde dager eller rett og slett ulike fester.